

denter-Ekspeditioner. De er alle sammensat af ganske unge Mænd, for en stor Del saadanne, som endnu ikke har tilendebragt deres Uddannelse, og har fortrinsvis arbejdet i arktiske Egne. Selv om man ikke med Rette kan forvente, at Resultaterne af disse Ekspeditioners Arbejde kan faa samme Præg som dem, der ledes og udføres af modne, fuldt uddannede Forskere, har de indirekte været af overordentlig Betydning, i Særlighed derigennem, at man paa et meget tidligt Stadium er blevet i Stand til at udpege de bedst egnede af Deltagerne og give dem nye og større Opgaver. Flere af Navnene fra disse Studenter-Ekspeditioner vil være ogsaa den danske videnskabelige Verden velkendte, saaledes George Binney, J. M. Wordie og H. G. Watkins.

I Sommeren 1932 har en saadan Ekspedition berejst Vatnajökull under Ledelse af den ganske unge Student Brian Roberts. Antallet af Deltagerne var ialt 6, hver med sin specielle Opgave.

Ekspeditionen udgik fra Hornafjörður. Som Opstigningssted til Jökelen valgtes Heinabergsjökull, hvorfra Ruten sattes mod Kverkfjöll. Herfra gik saa to Deltagere til Oasen Hvannalindir.

Af Resultaterne er der Grund til at nævne et Kort i 1:60,000 af Jökelen Kreppas (ikke som paa Kortet angivet Kreppá) Kildeomraade. I Navngivningen har Ekspeditionen fulgt det korrekte Princip udelukkende at give islandske Navne.

Der er tilvejebragt et ret stort biologisk Materiale, hvis Bearbejdelse vil bidrage i betydelig Grad til at øge vort i Forvejen ringe Kendskab til Dyre- og Plantelivet i Egnene ved Vatnajökull.

Rejsen over Jökelen, der foregik med Haandslæde og Ski, tog fra Syd til Nord 15 Dage, medens Tilbagereisen under gode Vejrforhold tilendebragtes paa 3 Dage.

Desværre maatte den planlagte Istykkelse-Maaling opgives paa Grund af et Uheld med Seismografen.

N. N.

Nilens Vandingsanlæg.

I Øjeblikket staar 3 store nye Anlæg paa Dagsordenen.

- 1) En Forhøjelse af Dalspærringen ved Assuan (næsten færdig).
- 2) Et Vandkraftanlæg og dertil hørende Værk til Indvinding af Kvælstofforbindelser af Luften.
- 3) Dal-Spærring over den Hvide Nil Syd for Chartum.

Det gamle ægyptiske Vandingsystem virkede til 1907 og gav den fra talrige Beskrivelser kendte Oversvømmelse, der forvandlede Dalen til en Sø; om Vinteren var Landet grønt, om Foraaret høstede man, om Sommeren laa Jorden brak.

Det ny Vandingsystem muliggør en Sommerhøst af Bomuld. Vandet hertil stammer fra Dalspærringen ved Assuan, hvorfra det ledes ind i fire Hovedkanaler.

Systemet har imidlertid den Mangel, at man ikke kan opspare fra det ene Aar til det andet, og at man ikke kan indsamle den egentlige Højvandsbølge (fra den Blaa Nil), fordi den er saa dyndrig, at Bassinet i Løbet af kort Tid vilde udfyldes. Først naar denne Bølge er forbi, kommer det klare Vand fra den Hvide Nil, der kan opstemmes og senere ledes ind i Vandingskanalerne. Klaringen sker i de store Oversvømmelsesflader „Sudd“. I Modsætning hertil brugte de gamle Vandingsanlæg udelukkende det slamfyldte Vand fra den Blaa Nil.

Omtrent to Trediedel af den Hvide Nils Hovedstrøm gaar imidlertid tabt for Vandingen ved Fordampningen i „Sudd“.

I 1931 og 32 har man ved Hjælp af Luftfotografering udarbejdet et Kæmpe-Projekt til Imødegaaelse af dette uheldige Forhold. Det er Planen at lægge en vældig Spærredæmning ved Albert Søen og forvandle denne til et Opsamlingsbækken med stor Dybde og ringe Overflade; herfra skal Vandet saa ledes gennem en gravet Kanal uden om Sudd-Sumpene og til Regulering af den saaledes tilvejebragte store Vandmasse skal Assuan-Dæmningen og den projekterede Dal-Spærring Syd for Chartum tjene.

Selv om man i Abessinien har bygget Dæmninger til Udnyttelse af Vandet og planlagt flere, vil ogsaa i den nærmeste Fremtid langt den største Del af det fra Oldtiden berømte dynd-førende Vand gaa tabt.

De allerede udførte Vandingsanlæg har muliggjort en Forøgelse af Ægyptens Befolkning til det dobbelte, og med de ovenomtalte ny Anlæg vil Tallet rimeligvis kunne forhøjes med endnu 50 %.

Efter Biehl i Peterm. Mitt. 1933.
